

Sygnatura akt I C 396/17

POSTANOWIENIE

S., dnia 15 października 2020 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2020 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **G. B., W. B.**

przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

postanawia:

1. na podstawie art. 355 k.p.c. umorzyć postępowanie w sprawie w związku ze skutecznym cofnięciem pozwu w piśmie powodów z dnia 26 sierpnia 2020r.
2. na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpić w całości od obciążania powodów kosztami procesu na rzecz pozwanego.

Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska

.

UZASADNIENIE

Powodowie w pozwie wniesionym w dniu 25 maja 2017r. wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kwoty 4.144,39 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 marca 2017r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. W uzasadnieniu pozwu powołali się na zawartą przez nich z (...) Bank S.A. umowę kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do franka szwajcarskiego z dnia 14 marca 2008r. Zakwestionowali określone postanowienia niniejszej umowy jako będące klauzulami niedozwolonymi w kontekście art. 385¹ § 1 k.c. Jako podstawę prawną wskazując art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c. i zaznaczając, iż żądana kwota stanowi jedynie część roszczenia o zwrot świadczenia nienależnego t.j. kwoty stanowiącej różnicę między sumą rat kapitałowo-odsetkowych, pobranych przez pozwanego od powodów na podstawie przedmiotowej umowy ,a sumą rat wynikających z tej umowy, wyliczonych bez zastosowania klauzul indeksowanych do (...), za okres od dnia 28 kwietnia 2008r. do dnia 28 listopada 2016r. i dotyczy nadpłaty rat za okres od dnia 28 kwietnia 2008r. do dnia 1 czerwca 2009r., która powinna wynieść 41.115,41 zł , zaś za pełny okres 137.689,85 zł. Do pozwu dołączono wezwanie do zapłaty z dnia 6 marca 2017r. skierowane do pozwanego przez powodów dotyczące zapłaty solidarnie na ich rzecz kwoty 137.689,85 zł z tytułu zwrotu nadpłaconych rat kredytu hipotecznego indeksowanego kursem (...), udzielonego na mocy umowy kredytu hipotecznego numer (...) z dnia 14 marca 2008r. w terminie 7 dni od doręczenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Doręczone pozwanemu w dniu 10 marca 2017r. (k.50-51).

W odpowiedzi na pozew z 12 września 2017r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu , w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając obszernie swoje stanowisko w sprawie w kontekście podstawy prawnej i faktycznej sporu.

W odpowiedzi zaś na stanowisko pozwanego w piśmie z dnia 14 listopada 2017r. powodowie podtrzymali wszystkie twierdzenia i dowody zgłoszone w pozwie, zaprzeczając wszystkim twierdzeniom i zarzutom pozwanego, poza tymi wyraźnie przez nich przyznanymi. W toku postępowania przeprowadzono rozprawę i przesłuchano jedynie dwóch świadków.

W piśmie z dnia 26 sierpnia 2020r. powodowie cofnęli w całości pozew i jednocześnie zrzekli się roszczenia dochodzonego przez nich w niniejszej sprawie z zaznaczeniem „iż zrzeczenie nie stanowi zrzeczenia się ani rezygnacji z dochodzenia pozostałej części roszczenia o zwrot nadpłaconych rat z tytułu przedmiotowej umowy. Wnieśli o umorzenie postępowania i nieobciążanie powodów kosztami procesu w oparciu o art. 102 k.p.c. W uzasadnieniu wskazując, iż powodowie wytaczając powództwo byli przekonani o słuszności swoich roszczeń. Przeświadczenie to wynikało m.in. z tego, że klauzule indeksacyjne stosowane przez pozwanego, o treści tożsamej z tymi zakwestionowanymi w niniejszej sprawie, wpisane zostały do rejestru klauzul niedozwolonych, prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Powodowie nie chcieli uniknąć obowiązku spłaty kredytu przy jednoczesnym zachowaniu prawa własności nieruchomości, jak to często jest zarzucane kredytobiorcom w (...). W dalszym ciągu chcieli i chcą spłacać kredyt, ale na uczciwych i przejrzystych warunkach. Chcieli uniknąć niniejszego postępowania i w tym celu wzywali pozwanego do dobrowolnego rozwiązania sporu. Dopiero postawa pozwanego przejawiająca się w braku reakcji na propozycje powodów zmusiła ich do skierowania sprawy na drogę sądową. Podniesiono, iż powodowie są osobami w podeszłym wieku i po upływie 3 lat są zmęczeni stresem i „stanem zawieszenia” związanym z niniejszą umową. Powódka jako dentystka, z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną, związaną z C.-19 oraz przynależność do wiekowej grupy podwyższonego ryzyka, musiała znacznie ograniczyć prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą. Powodów nie stać na poniesienie kosztów procesu. Zwrócono uwagę na nierówną sytuację stron w sprawie, bo pozwany jest profesjonalistą, który prowadzi i prowadził szereg spraw dotyczących roszczeń z umów kredytowych tego rodzaju. Z tego względu nakład pracy pozwanego mający na celu dostosowanie swojego stanowiska do realiów niniejszej sprawy był znikomy. W tym także koszty uzyskania profesjonalnej pomocy prawnej nie były dla pozwanego obciążeniem finansowym, ponieważ tak duże podmioty w swych rozbudowanych strukturach mają działy prawne, co oznacza, że nie potrzebują zatrudniać zewnętrznych kancelarii prawnych. W innym przypadku (korzystania z pomocy prawnej zewnętrznego podmiotu) posiadają własne zaplecze prawne, które może choćby wesprzeć ten podmiot wiedzą specjalistyczną z zakresu bankowości. Dzięki temu nakład pracy pełnomocników był mniejszy. Dla powodów natomiast każdy dodatkowy wydatek jest dużym obciążeniem. Odpis pisma został doręczony pełnomocnikowi pozwanego w dniu w dniu 15 września 2020r.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. Pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. § 4. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Artykuł 203 § 2 stanowi, że cofnięcie pozwu niweczy skutki (procesowe jak i materialnoprawne) wywołane jego wniesieniem. Pozwany traktowany jest jak wygrywający proces, dlatego należy mu się zwrot kosztów procesu, o ile złoży wniosek. Od tej zasady zachodzi wyjątek w sytuacji, gdy podjęcie tej czynności procesowej wiązało się z zaspokojeniem powoda w toku postępowania. W tym jednakże przypadku to na powodzie spoczywa ciężar wykazania, że wystąpienie z pozwem było niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony i faktycznie doszło do jego zaspokojenia w toku procesu”. LEX nr 1136094. Zaś w postanowieniu z dnia 10 lutego 2011 r. Sąd Najwyższy w sprawie IV CZ 111/10 orzekł, iż „obowiązek zwrotu kosztów może wyjątkowo nie obciążać strony cofającej pozew lecz stronę przeciwną, jeśli wystąpienie z pozwem było niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, a ciężar dowodu wystąpienia tych okoliczności obciąża cofającego pozew”. LEX nr 898274

Jednocześnie stosownie do art. 355 k.p.c. Sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona uгода zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Zdaniem Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy cofnięcie pozwu nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierza do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), tym samym należało uznać, że powód dokonał tej czynności ze skutkiem prawnym, co czyniło wydanie wyroku w przedmiotowej sprawie zbędnym.

W punkcie 2 sentencji niniejszego postanowienia Sąd odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu na rzecz pozwanego mając na względzie dyspozycję art. 102 k.p.c., zgodnie z którą w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zacytowany przepis ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Do okoliczności branych pod uwagę przez Sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny należy natomiast uznać pogląd, zgodnie z którym sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpującą znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego. (postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554). W orzecznictwie podkreśla się, iż całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego przepisu powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

Sąd doszedł bowiem do przekonania, że w przedmiotowej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w powyżej cytowanym przepisie, który uzasadnia odstąpienie od obciążania powodów kosztami procesu na rzecz pozwanego. Sąd wziął pod uwagę argumentację przedstawioną w tym zakresie przez stronę powodową, ale także podstawę faktyczną i prawną niniejszego sporu, który dotyczy roszczenia z umowy kredytowej indeksowanej w (...). Wielość tego rodzaju procesów w ostatnich latach i orzeczenia sądów dotychczas wydane przemawiają w ocenie Sądu za przyjęciem stanowiska powodów co do ich świadomości w zakresie zasadności roszczenia w dacie złożenia pozwu (po uprzednim skierowania wezwania przedsądowego do zapłaty). Jednakże w ocenie Sądu najistotniejszą okolicznością, która dotknęła powodów jest istniejące od marca 2020r. i nadal zagrożenie związane ze stanem pandemii koronawirusa i trudną sytuacją, w której znaleźli się zwłaszcza przedsiębiorcy (w tym powódka jako prowadząca działalność w ramach wykonywania zawodu dentysty). Zaznaczenia wymaga także, iż powódka ma obecnie 70 lat, a jej mąż 73 lata, więc są osobami w podeszłym wieku(seniorami), którym powinna przysługiwać szczególna ochrona. Te nadzwyczajne okoliczność (nie przewidywalne w chwili wniesienia pozwu) powinny w ocenie Sądu być potraktowane w świetle przywołanej regulacji jako wystarczające i zrozumiane, iż z uwagi na wiek i dodatkowy stres oraz sytuację finansową (związaną z liczeniem się z ewentualnymi dalszymi kosztami postępowaniem) powodowie zrezygnowali z kontynuowania tej sprawy. Takie dobro jak zdrowie i życie człowieka jest najwyższym dobrem i argumentacja powodów w tej kwestii jest przekonująca Te okoliczności przy uwzględnieniu także z drugiej strony zasad współżycia społecznego były wystarczają podstawą do wydania orzeczenia jak w pkt 2 niniejszego postanowienia.

Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska

I C 396/17 Dnia 11grudnia 2020r.

Zarządzenia

(...)

(...).

(...).

Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska